

Arş. Gör. Ercan GEÇGEL

Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Kürsüsünde Araştırma Görevlisi

ANONİM ŞİRKETLERDE KÂR PAYI AVANSI

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

§ 1. KÂR, KÂR PAYI VE KÂR PAYI AVANSI KAVRAMLARI

1. KÂR KAVRAMI.....	5
1.1. Genel Olarak	5
1.2. Kâr Kavramı.....	7
1.3. Kâr Çeşitleri.....	8
1.3.1. Ticari Kâr	8
1.3.2. Mali Kâr	9
1.3.3. Net Dönem Kârı (Safi Kâr).....	10
1.3.4. Dağıtılabılır Kâr	12
2. KÂR PAYI.....	12

2.1. Kâr Payı Kavramı.....	12
2.2. Kâr Payı Hakkı	14
2.3. Kâr Payı Hakkının Hukuksal Niteliği.....	16
2.3.1. Kâr Payı Hakkının Müktesep (Kazanılmış) Hak Niteliği.16	
2.3.1.1. Müktesep Hak Kavramı ve Çeşitleri	16
2.3.1.2. Kâr Payının Müktesep Hak Niteliği	18
2.3.1.2.1. Doktrindeki Görüşler	19
2.3.1.2.2. Yargıtay'ın Kâr Payının Müktesep Hak Niteliğine İlişkin Kararları.....	22
2.3.1.2.3. Kâr Payının SPK Açısından Müktesep Hak Niteliği	23
2.3.2. Kâr Payının Vazgeçilmez Hak Niteliği.....	25
2.3.3. Kâr Payının Şarta Bağlı Alacak Niteliği	26
2.4. Kâr Payı Hakkına Hakim Olan İlkeler.....	28
2.4.1. Malvarlığının Korunması İlkesi	28
2.4.2. Oransallık İlkesi	30
2.4.3. Eşit İşlem İlkesi.....	31
2.4.4. Kurumsal Yönetim İlkesi	34
2.4.5. Dürüst Resim İlkesi.....	36
2.5. Kâr Payı Kavramının Benzer Kavamlarla Karşılaştırılması	36
2.5.1. Faiz İle Karşılaştırması	36
2.5.2. Hazırlık Devresi Faizi İle Karşılaştırması.....	37
2.5.3. Tasfiye Payı İle Karşılaştırması	38
3. KÂR PAYI AVANSI KAVRAMI	39
3.1. Kâr Payı Avansının Tanımı	39
3.2. Kâr Payı Avansının Ara Kâr ile Karşılaştırılması	40
3.3. Kâr Payı Avansının Sağladığı Avantajlar	41
3.4. Karşılaştırmalı Hukukta Kâr Payı Avansı	41
3.4.1. Almanya Uygulaması	42
3.4.2. Avusturya Uygulaması	44
3.4.3. Avrupa Birliği Uygulaması	45

İkinci Bölüm**§ 2. HALKA KAPALI VE HALKA AÇIK
ANONİM ŞİRKETLERDE KÂR PAYI
AVANSI**

1. HALKA KAPALI ANONİM ŞİRKETLERDE KÂR PAYI AVANSI	47
1.1. Halka Kapalı Anonim Şirketler	47
1.2. Kâr Payı Avansı Dağıtımına İlişkin Düzenlemeler	48
1.3. Kâr Payı Avansı Dağıtılabilecek Kişiler	49
1.4. Kâr Payı Avansının Dağıtılma Şartları.....	50
1.4.1. Kâr Edilmiş Olması	50
1.4.2. Genel Kurul Kararı	50
1.5. Dağıtılacak Kâr Payı Avansı Tutarının Hesaplanması	53
1.5.1. Dağıtılacak Kâr payı Avansı Tutarının Hesaplanması.....	53
1.5.2. Kâr Payı Avansının Ödenmesi.....	57
1.6. Kâr Payı Avansı İşlemlerinde Yönetim Organının Görevleri	60
1.7. Kâr Payı Avansının İadesi Gereken Haller	62
1.7.1. Net Dönem Kârının Oluşmaması	62
1.7.2. Zarar Etmesi.....	63
1.8. Kâr Payı Avansı ve Faiz Ödenmesi	65
2. HALKA AÇIK ANONİM ŞİRKETLERDE KÂR PAYI AVANSI...65	
2.1. Halka Açık Anonim Şirketler.....	65
2.2. Kâr Payı Avansı Dağıtımına İlişkin Düzenlemeler	68
2.3. Kâr Payı Avansı Dağıtılabilecek Kişiler	69
2.4. Kâr Payı Avansının Dağıtılma Şartları.....	70
2.4.1. Esas Sözleşmede Hüküm Bulunması	70
2.4.2. Genel Kurulda Karar Alınması.....	70
2.4.3. Yönetim Kurulunda Karar Alınması.....	71
2.5. Dağıtılacak Kâr payı Avansı Tutarının Hesaplanması ve Ödenmesi	73

2.5.1. Dağıtılacek Kâr Payı Avansı Tutarının Hesaplanması	73
2.5.2. Kâr Payı Avansının Ödenmesi.....	77

Üçüncü Bölüm

§ 3. KÂR PAYI AVANSI DAĞITIMINDA SORUMLULUK VE İPTAL DAVASI

1. KÂR PAYI AVANSI DAĞITIMINDA SORUMLULUK	79
1.1. Genel Olarak	79
1.2. Kâr Payı Avansı Dağıtımında Hukuka Aykırılık ve Sonuçları....	80
1.3. Hukuka Aykırı Kâr Payı Avansı Dağıtımında Hukuki Sorumluluk	80
1.4. Sorumlu Tutulacak Kişiler ve Sorumluluk Esasları.....	81
1.4.1. Yönetim Kurulu	81
1.4.1.1. Sorumluluk Sebepleri	81
1.4.1.2. Sorumluluk Şartları.....	84
1.4.1.3. Sorumluluk Davası.....	87
1.4.2. Denetçiler.....	89
1.4.2.1. Sorumluluk Sebepleri.....	89
1.4.2.2. Sorumluluk Şartları.....	90
1.4.2.3. Sorumluluk Davası	90
1.5. Haksız ve Kötüniyetle Dağıtılan Kâr Payı Dağıtımından Doğan İade Yükümlülüğü	91
2. KÂR PAYI AVANSI DAĞITIMINDA İPTAL DAVASI.....	92
SONUÇ	97
EKLER.....	103
KAYNAKÇA	121